

**Udruga „Medicinska konoplja“,
Lojenov prilaz 2, Zagreb
i
Udruga „Kronoplja“,
Bukovačka ul. 161, Zagreb**

Hrvatski Sabor
Trg sv. Marka 6, 10000 Zagreb
n/r predsjednika g. Božo Petrov

Vlada Republike Hrvatske
Trg sv. Marka 2, 10000 Zagreb
n/r predsjednika g. Andrej Plenković

Ministarstvo poljoprivrede
Ulica grada Vukovara 78, 10000 Zagreb
n/r ministra g. Tomislav Tolušić

Ministarstvo zdravstva
Ksaver 200a, 10000 Zagreb
n/r ministra g. Milan Kujundžić

- Ministarstvo gospodarstva, poduzetništva i obrta
Ulica grada Vukovara 78, 10000 Zagreb
n/r ministrice gđa Martina Dalić

**STAV UDRUGA O PRIJEDLOGU IZMJENA I DOPUNA ZAKONA
O SUZBIJANJU ZLOUPORABE DROGA**

1. UVOD

Udruge „Medicinska konoplja“ i „Kronoplja“ smatraju nužnim iznijeti javni stav o izmjenama i dopunama Zakona o suzbijanju zlouporabe droga koji je stavljen u saborsku proceduru.

Udruge „Medicinska konoplja“ i „Kronoplja“ svojim su se dosadašnjim radom iznijansirale kao referentne udruge koje se bave tematikom konoplje. Smatramo da je naša dužnost upozoriti Hrvatski Sabor i Vladu RH-e na ključne stavke u Prijedlogu izmjena i dopuna Zakona o suzbijanju zlouporabe droga, na propuste navedenog prijedloga kao i na nužnost promjena postojeće zakonske regulative.

2. ANALIZA TRENUTNOG STANJA

2.1 Industrijska konoplja

Poljoprivredna proizvodnja konoplje u novije doba u Hrvatskoj počela je 2012. godine s 12 uzgajivača i 106 ha da bi 2016. godine dosegla razinu od gotovo 2000 ha sa 149 uzgajivača čime je Hrvatska svrstana u prvih 5 država EU-e po zasijanim površinama. Hrvatski uzgajivači u izrazito su nepovoljnom položaju u odnosu na uzgajivače iz EU-e jer je prema važećem Pravilniku o uvjetima za uzgoj konoplje, načinu prijave uzgoja maka te uvjetima za posjedovanje opojnih droga u veterinarstvu, uzgajivačima konoplje dopušteno proizvoditi isključivo hranu za ljude i životinje. Drugim riječima, uzgajivač legalno može proizvesti hranu, ali je potpuno nelegalno uzgajivaču proizvesti, primjerice, špagu. Prerada konoplje na taj način ograničena je isključivo na prehrambenu industriju. Industrija prerade konoplje obuhvaća sljedeće industrijske grane: poljoprivredu, prehrambenu industriju, kozmetičku, tekstilnu, papirnu, kemijsku, građevinsku, farmaceutsku industriju i energetiku. Još jedan paradoks ovog zakonskog rješenja je da zapravo ni Zakon ni Pravilnik ne priječe industrijsku preradu konoplje ako prerađivač uveze sirovinu, slobodan je proizvesti bilo koji proizvod od konoplje. Ovakvo rješenje pogubno je za bilo kakvu investiciju u industrijsku preradu konoplje izuzev u preradu u hranu. Ovakvo zakonsko rješenje u izravnoj je kontradikciji s drugim od pet osnovnih stupova kojima je svrha razvoj poduzetništva, a koji su dio programa ove Vlade. Vlada RH-e je u svom programu objavila da će konkretnim mjerama ulagati u generatore rasta s najvećim potencijalom rasta kao što su poljoprivreda, industrija i turizam. Usprkos zakonskim ograničenjima, industrija konoplje u posljednjih pet godina rasla je čak 18 puta. Smatramo da je obaveza ove Vlade osigurati zakonodavni okvir kojim bi se omogućio nastavak takvog trenda pa i ubrzanje.

2.2 Medicinska konoplja

Pravilnikom o izmjenama i dopunama Pravilnika o mjerilima za razvrstavanje lijekova te o propisivanju i izdavanju lijekova na recept od 30.9.2015. godine, omogućeno je propisivanje lijekova koji sadrže THC. Tim pravnim aktom legalizirana je upotreba pripravaka od konoplje u medicinske svrhe. Povjerenstvo za analizu i preporuke primjene indijske konoplje/kanabinoida u medicinske svrhe donijelo je preporuku o promjeni zakonske regulative u siječnju 2015. godine.

Naime, prema trenutno važećem Zakonu o suzbijanju zlouporabe droga, moguće je uzgajati opijumski mak za proizvodnju morfija, za potrebe farmaceutske industrije, no uzgoj konoplje za potrebe farmaceutske industrije i zdravstvenog sustava RH-e je nelegalan. Sporost zakonodavca dovela je do činjenice da se pripravak od konoplje koji je trenutno dostupan u ljekarnama uvozi iz Kanade. Prema našim saznanjima, crno tržište je još uvijek glavni izvor lijeka za veliku većinu oboljelih.

Razlozi za takvu situaciju navedeni su sljedećim redoslijedom.

1. **Nevoljkost liječnika da propisuju preparate na bazi konoplje** razlozi čega su, najčešće, osobne predrasude liječnika i profesionalna neinformiranost.
2. **Preuska lista indikacija za koje se propisuju pripravci od konoplje** kao posljedica neusklađenosti važećeg pravilnika i aktualnih znanstvenih dokaza što možemo zahvaliti sporosti Povjerenstva i Ministarstva zdravstva.
3. **Cijena pripravka**, gram aktivne tvari u kanadskom ekstraktu košta 5600 kn, dok gram aktivne tvari u ekstraktu sa crnog tržišta košta oko 400 kn. Takva razlika u cijeni odraz je trenutne situacije na svjetskom tržištu. Naime, u svijetu proizvodnja ekstrakta s potrebnim certifikatima je u povojima. Posljedica takve situacije jesu nerazumne cijene pripravaka koji se legalno distribuiraju. Takva situacija je, naravno, i prilika domaćim farmaceutskim tvrtkama, no prije svega potrebno je donijeti zakonodavni okvir kojim bi se omogućila proizvodnja ljekovite biljne sirovine i pripravaka na bazi konoplje.

3. ANALIZA PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SUZBIJANJU ZLOUPORABE DROGA I NADOPUNA PREDMETNOG PRIJEDLOGA

Ključne stavke prijedloga izmjena i dopuna Zakona o suzbijanju zlouporabe droga su:

1. **Izuzimanje sorti konoplje sa sadržajem THC-a manjim od 0,2%, a koje su na Europskoj sortnoj listi iz nadležnosti Zakona o suzbijanju zlouporabe droga.**
2. **Omogućavanje uzgoja svih sorti konoplje za potrebe zdravstvenog sustava RH-e i za izvoz.**
3. **Stavljanje pod kontrolu novih psihoaktivnih supstanci tzv. legalnih droga**

3.1 Izuzimanje sorti konoplje sa sadržajem THC-a manjim od 0,2%, a koje su na Europskoj sortnoj listi iz nadležnosti Zakona o suzbijanju zlouporabe droga

U Članku 3., stavku 5. navedeno je da se sorte konoplje sa sadržajem THC-a manjim od 0,2% sa sorte liste EU mogu uzgajati sukladno Zakonu o poljoprivredi i podzakonskim aktima koje donosi Ministar poljoprivrede. U Članku 6., stavku 5. jasno se kaže da se sorte industrijske konoplje ne smatraju drogom. Ovime se jasno razgraničavaju sorte industrijske konoplje i sve ostale sorte konoplje što nije slučaj u trenutno važećem Zakonu. Druga važna činjenica je da se industrijska konoplja stavlja pod nadležnost Ministarstva poljoprivrede što je i prirodno za jednu industrijsku biljku. Ovakvim rješenjem Ministru poljoprivrede daje se potrebna širina u donošenju novog pravilnika. Smatramo da je ovakvo rješenje dobro za industriju konoplje, međutim pisci prijedloga previdjeli su jednu značajnu znanstveno-gospodarsku granu, a to je sjemenarstvo, odnosno oplemenjivanje sorti. Iz tog razloga predlažemo sljedeću nadopunu navedenog Članka.

3.1.2 Nadopuna Članka 3., stavka 5., Prijedloga izmjena i dopuna Zakona o suzbijanju zlouporabe droga

Obrazloženje

U Članku 3., stavku 5., ovog Prijedloga sorte dopuštene za uzgoj ograničene su na sortnu listu EU-e. To je odlično rješenje za uzgajivače, međutim znanstvenik, koji bi želio razviti novu sortu industrijske konoplje, u tom slučaju morao bi prekršiti zakon ili bi povrijedio nečije intelektualno vlasništvo. Postoji velik broj sorti, uključujući i divlje sorte koje imaju relativno mali sadržaj THC-a, a nisu na sortnoj listi. Upravo takve sorte predstavljaju genetski bazen za razvoj novih sorti konoplje i registraciju na sortnu listu EU. Prijedlogom izmjena i dopuna Zakona predviđena je mogućnost uzgoja konoplje u znanstveno-istraživačke svrhe, uz dozvolu Ministarstva zdravstva, međutim to se odnosi na sve sorte konoplje bez obzira na sadržaj THC-a. Smatramo da je potrebno i ovdje napraviti razgraničenje u smislu sadržaja THC-a i staviti djelatnost oplemenjivanja sorti pod nadležnost Ministarstva poljoprivrede. Sadržaj THC-a od 1% garantirao bi oplemenjivačima sorti izuzetno širok spektar sorti roditelja što je temelj ove djelatnosti.

U Hrvatskoj djeluju mnogi znanstvenici koji se bave oplemenjivanjem sorti i koji postižu zavidne rezultate, ali zbog ograničavajućeg zakonodavnog okvira oplemenjivanje sorti konoplje u Hrvatskoj ne postoji, dok se u državama iz okruženja, primjerice Srbiji, postižu značajni rezultati na tom polju. Oplemenjivanje sorti je izuzetno lukrativna znanstveno-gospodarska djelatnost koja nikako ne smije biti zanemarena u novom Zakonu.

Prijedlog teksta Članka 3., stavka 5.

Članak 3.

(5) Iznimno od stavka 1. ovog članka dozvoljen je uzgoj sorti konoplje sa sadržajem THC-a 0,2% i manjim te sorti maka koje se nalaze na Zajedničkoj sortnoj listi Europske unije pod uvjetima propisanim Zakonom o poljoprivredi i podzakonskim aktima koje donosi Ministar nadležan za poljoprivredu. Konoplju sa sadržajem THC-a od 1% i manjim, a koja nije na Zajedničkoj sortnoj listi Europske unije, dopušteno je uzgajati jedino u znanstveno-istraživačke svrhe, odnosno u svrhe oplemenjivanja sorti uz suglasnost Ministra poljoprivrede.

3.2 Omogućavanje uzgoja svih sorti konoplje za potrebe zdravstvenog sustava RH i za izvoz

U Člancima 6., 8. i 10. prijedloga daje se mogućnost za uzgoj, promet, otkup, uvoz, izvoz biljaka i proizvodnju lijekova pravnim i fizičkim osobama uz odobrenje ministra zdravstva, suglasnost ministra poljoprivrede, odobrenje Agencije za lijekove i medicinske proizvode. Smatramo da je ovakav prijedlog dobro i jednostavno rješenje koje nudi jako dobar okvir za donošenje podzakonskih akata.

3.3 Stavljanje pod kontrolu novih psihoaktivnih supstanci tzv. legalnih droga

Članci 16. i 17. Prijedloga donose rješenja kako bi se nove psihoaktivne tvari, a koje nisu na popisu opojnih droga, stavile van prometa. Legalne droge velik su problem Ministarstvu unutarnjih poslova jer u postojećem zakonskom okviru ne postoji učinkovit način za sprečavanje distribucije takvih supstanci. U Hrvatskoj je za sada zabilježen jedan smrtni slučaj kao posljedica konzumiranja legalnih droga. U posljednjih pet godina zabilježen je veliki broj konzumenata koji su potražili pomoć u centrima za odvikavanje od droge. Smatramo da je krajnje vrijeme da se ove supstance stave pod nadzor te ovakvo zakonsko rješenje smatramo nužnim u cilju zaštite javnog zdravstva.

4. ZAKLJUČAK

Stav Udruga je da se radi o kvalitetnom prijedlogu Zakona, izuzev dijela koji se tiče oplemenjivanja sorti, a koji je svakako potrebno uvrstiti u Zakon. Apeliramo na Hrvatski Sabor i Vladu RH da podrže ovaj prijedlog u interesu bržeg gospodarskog rasta RH-e i u interesu javnoga zdravstva.

Nadamo se da će ova Vlada, za razliku od prethodne tri, imati sluha za probleme s kojima se susreću uzgajivači i prerađivači konoplje. Prethodne dvije Vlade upozoravali smo na iznesene probleme povezane sa zakonodavnim okvirom. Jedini odgovor koji smo dobili je mišljenje ministra poljoprivrede izneseno u zadnjim danima mandata. Mišljenje bivšeg ministra Davora Romića u prilogu je ovog dokumenta. Nužno je da se promjena Zakona donese što je prije moguće kako bi bilo dovoljno vremena za izradu pratećih Pravilnika da i ova sezona ne bi bila izgubljena za prerađivače industrijske konoplje.

Udruga "Medicinska Konoplja"

Udruga "Kronoplja"

predsjednik
Ratko Martinović

predsjednik
Gordan Masnjak